

حوسنی مه‌حلی پۆژنامه‌نوسیکی چالاکه و له بواری کاره‌که‌یدا هه‌ردوو زمانی عه‌ره‌بی و تورکی به‌کار ده‌هینی. خه‌لکی خوارووی کوردستان له پێگای ده‌زگاکانی پاگه‌یانندی عه‌ره‌به‌وه کهم تا زۆر ئاگیان له هه‌لوێستی ناوبراو بووه سه‌باره‌ت به‌ کورد که به‌ شیوه‌یه‌کی گشتی خراب نه‌بووه، به‌لام ماوه‌یه‌که ئه‌میش چووته‌ پیزی ئه‌و پۆژنامه‌نوسانه‌ی تورکه‌وه که زه‌نگی مه‌ترسی دامه‌زراندنی ده‌وله‌تی کوردی و پته‌و‌بوونی په‌یوه‌ندی کوردی-ئه‌مه‌ریکی لێده‌ده‌ن.

کوردستان نیت

گه‌شتیک به‌ پۆژنامه‌کانی تورکیادا (١٠)

به‌کر شوانی

bschwani@hotmail.com

پۆژنامه‌ی "یه‌نی شه‌فه‌ق" ٢٠٠٣/٣/١٢

به‌ر له‌وه‌ی ئه‌مه‌ریکیه‌کان بێن

دکتۆر حوسنی مه‌حلی:

(هه‌موو ئه‌و هه‌والانه‌ی له‌ باکوری عێراق و واشنتۆنه‌وه‌ دین، مرۆف دلخۆش ناکه‌ن. ئه‌مه‌ریکیه‌کان له‌گه‌ڵ کورده‌کانی عێراقدا پێکه‌وتون و به‌لێنی نوسراویان پێداون که له‌ عێراقدا سیسته‌میکی فیدرالی داده‌مه‌زینی. ئه‌مه‌ریکا هه‌روه‌ها به‌لێنی به‌ کورده‌کان داوه که بوار نادات تورکمانه‌کان زۆر قسه‌پۆشتوو بن له‌و سیسته‌مه‌دا. هه‌مان کات چاپه‌مه‌نی ئه‌مه‌ریکا داوا ده‌کات پێگا به‌ سوپای تورک نه‌دریت بچیته‌ باکوری عێراقه‌وه. به‌ پێی ئه‌وانه‌ ده‌بی ئه‌مه‌ریکا هێزیکێ زۆر له‌ باکوری عێراق مۆل بدات بۆ ئه‌وه‌ی نه‌هیلێ تورکیا ده‌ست به‌سه‌ر هه‌ریمه‌که‌دا بگرێ. له‌گه‌ڵ هه‌موو ئه‌مانه‌شدا هه‌ندی له‌ سه‌رچاوه‌کان ده‌لێن که سوپای تورک بێ یاداشتی دووهم ناتوانێ بچیته‌ باکوری عێراقه‌وه، واته‌ به‌ بۆچوونی ئه‌وان سوپای تورک ته‌نیا ده‌توانێ له‌ چوارچێوه‌ی نه‌خشه‌کانی ئه‌مه‌ریکا بچیته‌ هه‌ریمه‌که. واته‌ ئه‌مه‌ریکیه‌کان تا ئه‌و کاته‌ی به‌رژوه‌ندی خۆیان بپووست بکات پێ له‌ سوپای تورک ناگرن. ناره‌زایش هه‌بی، یه‌کسه‌ر کورده‌کان به‌کار دین. دوا خۆپیشانان و هه‌ره‌شه‌کانی باکوری عێراق نیشانه‌ی ئه‌مه‌یه.)

رۆژنامهی "ئەفرەنسەل" ۲۰۰۳/۳/۱۱

پال بە تورکیاوه دەنری بۆ شەری عەرەب و کورد و گەلانی ئێران

ئیحسان چارالان:

(گومانی تیدا نیه که ئیستا عێراق گەرترین زۆنگاوی جیهانه و لیپرسراوانی تورکیاش له گەل هەر ههنگاویکیاندا ههم به رهو ئه و زۆنگاوه دهخزین و ههم له بهرامبهر ئەمەریکا بیچاره تر دەبن. ههلبهته پروپاگهندهیهکی سهیر بهرپوه دهبریت بهمه بهستی راکیشانی تورکیا بۆ ناو زۆنگاوه که. دهوروبه رهکانی سهرمایه ی ناوخۆیی و دهرهکی و ناوهندهکانی نه ته وه په رستی شوڤه ن سه رته تا "خالی لاوازی" تورکیایان خوراند و ئه وه یان له رای گشتیدا چه سپاند که کوردهکانی باکوری عێراق دوژمنی تورکیان و دامه زرانندی دهوله تیکی کوردی له هه ریمه که ده بیته هۆی پارچه بوونی تورکیا. ناسیۆنالیستهکانی تورکیا و ناوهندهکانی سیاسه تی ره سمی ئه وه به مه ترسی نازانن که ئەمەریکا دهست به سه ر نه وتی موسل و که رکوکدا بگری، که چی هه مان کات راده گه یه نن که ئەگه ر ئه و نه وته بکه ویته دهستی کوردهکان، ئه وا به لای تورکیاوه ده بیته هۆی راگه یانندی شه ر. کاتیکیش کوردهکان له به رامبه ر ئەم هه لو یسته بیواتایه دا ده لێن: "ئیمه له دژی هاتنی سوپای تورکیاین"، ئەمه یان له سه ر ده کریت به گه رترین تاوانی دنیا و به ناپاک و بیوه فا و دوژمنی تورک ناوده برین. له م دوایه دا ئەمه ش بۆ ئەم هه لمه ته زیادکراوه: "ئه گه ر تورکیا له باکوری عێراق نه بی، ئه وا کوردهکان تورکمانه کان ده کوژن". به لام که س وه لامی ئەم پرسیارانه ناداته وه:

- تورکیا مافی چاره نویسی کوردهکان به "دوژمنایه تی" و "جوداخوازی" له قه له م بدات، ئیدی کوردهکان بۆ چی ناچار بن به "دۆست" ی بزائن؟
- موسل-که رکوک بکه ویته دهستی ئەمەریکیه کان باشه، به لام ئه ی بۆ چی ئه گه ر بکه ویته دهستی کوردهکان، به لای تورکیاوه مایه ی راگه یانندی شه ره؟
- کورد و تورکمان که سه دان سه له پیکه وه ده ژین و یه کیشیان نه کوشتوو، بۆ چی ئیستا ئەگه ر تورکیا له باکوری عێراق نه بی، ئەمان یه کتر ده کوژن؟ ئەگه ر کار گه یشتۆته ئه و راده یه، کی دهستی هه بووه له نانه وه ی ئاژاوه که دا؟